μεταβυζαντινής τέχνης έχουμε ένα ξέσπασμα καλλιτεχνικό στόν ②
18ο αιώνα, καθοδηγημένο από τά διδάγματα της Ιταλικής αναγέννησης. Στό αντιπροσωπεύουν ο Παναγιώτης και Νικόλαος Δοξαράς, ο Ιερώνυμος Πλακωτός ή Πιλότος, ο Νικόλαος Καντούνης και ο Νικόλαος Κουτούζης. Γύρω τους μιά ολόκληρη σειρά από γνωστούς κι άγνωστους καλλιτέχνες, ισχυρώς ή σέ ένα βαθμό ακολουθούν τήν ίδια τάση. Η σχολή αυτή κόβει τήν παράδοση και δανείζεται τελείως ξένα στοιχεία πού προσαρμόζει μέ τά Επτάνησα. Στήν Κέρκυρα έχουμε τήν πρώτη Σχολή Καλών Τεχνών, ιδρυμένη από τόν αρχηγό της οικογένειας Προσαλέντη, τόν Παύλο (1784-1837) γλύπτη, μαθητή και μιμητή τού Κανόβα. Πολλοί καλλιτέχνες εμφανίζονται από τότε στά Επτάνησα, κι αργότερα στή νεοελληνική τέχνη θά αντιπροσωπευτούν διαπρεπείς Επτανησιώτες.

4. Μέ τήν απελευθέρωση και τή σύγκρουση τών προοδευτικών στοιχείων μέ τούς νέους φεουδάρχες, τούς κοτζαμπάσηδες, τό λαϊκό στοιχείο θά μπεί σέ διωγμό. Η λαϊκή τέχνη τότε κινδυνεύει μαζί μέ τούς φορείς της, και ξένες αξίες, πού ο λαός δέν τίς γνωρίζει και δέν τίς καταλαβαίνει, επιβάλλονται μέ τό ζόρι. Η παράδοση παραμερίζεται και τά εθνικά εκφραστικά μέσα, πού θά μπορούσαν νά εξελιχθούν από τόν κανονικό δρόμο, περιφρονούνται. Ο Όθωνας, ο πρώτος βασιλιάς της χώρας, προσανατολίζει τόν τόπο πρός τήν πατρίδα του τή Βαυαρία. Στό Μόναχο, όπου κυριαρχεί ο νεοκλασσικισμός και η παράλληλη ρομαντικότητα του πατέρα του Όθωνα, γίνεται η καλλιτεχνική μητρόπολη τού νεοσύστατου κράτους. Ο Όθωνας κι ο πατέρας του χορηγούν άφθονες υποτροφίες σέ Έλληνες σπουδαστές τών καλών τεχνών. Η νεοελληνική τέχνη γίνεται ακαδημαϊκή τώρα, αναδημιουργείται κι απομακρύνεται από τό λαό. Ο Ν. Γύζης (1842-1901) μέ λαμπρή τεχνική ικανότητα, ρομαντικός και γεμάτος πάθος, γίνεται και καθηγητής στό Μόναχο. Ο Θ. Βρυζάκης (1814-1878) ρομαντικός και άδικος, χωρίς ιδιαίτερη τεχνική δεξιότητα τά καταφέρνει νά κάνει σκηνικά τά σημαντικότερα γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης. Ο Νικηφόρος Λύτρας (1832-1904) μέ ρεαλιστικές αποχρώσεις δίνει κάποτε μιάν απόλυτη αίσθηση, ιδίως στ' ανεκδοτικά έργα του. Ο Κ. Βολανάκης (1837-1907) έχει μιά σοβαρή ποιότητα στό υλικό της θαλασσογραφίας του κι ένας πίνακάς του, τό "Εργαστήρι στό Μόναχο", είναι ένα θαυμάσιο ιμπρεσσιονιστικό έργο, φτιαγμένο πρίν ξεσπάσει τό ιμπρεσσιονιστικό αυτό κίνημα στή Γαλλία. Ο Ι. Ιακωβίδης (1855-1932) ζωγραφίζει παιδικά θέματα μ' αφέλεια κι ακρίβεια. Έχουν όλοι τους σπουδάσει στό Μόναχο και ακόμα κι όταν ζωγραφίζουν ελληνικά θέματα είναι πολύ μακριά από τό ελληνικό αίσθημα.